

MAASTRICHT DIGITAAL

TWEE MAANDELIJKS MAGAZINE

Foto : Roel Thewessen

Vensterbelasting : John Kerkhofs Fotograaf aan het woord
Foto van de maand Literair perelke Straat uitgelicht
Alde Caerte en nog veel meer...

Inhoud

Oktober 2020 | 23e editie

- 3 Maastricht Digitaal
- 4 Vensterbelasting
- 8 Perelke
- 9 Fotograaf aan het woord
- 12 Foto van de maand
- 14 Beeld in de stad
- 15 Facebook
- 16 Vroeger en nu
- 17 Natuurmonumenten
- 18 Alde caerte
- 21 Maasbrug
- 22 Thuis in Maastricht
- 24 Historia Traiecti ad Mosam
- 27 Drukkunstmuseum
- 28 Straat uitgelicht
- 29 Faliezusterspark
- 30 Foto van de maand
- 32 Opajam
- 34 De Perroen
- 36 Us sjoen Mestreech
- 38 Gedicht
- 39 Theateraan het Vrijthof
- 40 Opajam
- 42 Bedach in Mestreech
- 44 Coverfoto

Foto's in deze editie: Roel Thewessen, Jo Humblet, Koos Wijnants, John Kerkhofs, John Mathijssen, Ludy Tonnard, Frans Heckers, Roeland Schoonbrood, Bea Pletzers, Drukkunstmuseum, Mirjam Hellwig, Willie Lion, Willy Weijenberg, Stefan Vrancken, Bert Bovens.

MAASTRICHT DIGITAAL

Dit is de vijfde editie van het tweemaandelijks magazine van Maastricht Digitaal van 2020. In ons magazine kennen wij een aantal vaste rubrieken. Daarnaast zijn wij altijd op zoek naar interessante informatie die past bij Maastricht Digitaal. Denk je dat een bepaald onderwerp wellicht interessant is om in een volgende editie op te nemen? Stuur dan een mail naar :

info@maastrichtdigitaal.com

"Haw Pin"

We zitten de komende tijd in de tweede golf van de Corona crisis. Hopelijk kunnen we in 2021 weer het normale leven oppakken. Het is in deze tijd toch wel lastig om te doen zoals je dat altijd hebt gedaan. Je moet nu veel meer rekening houden met alles wat er om je heen gebeurt. Ook voor Maastrichtdigitaal ligt de ontwikkeling van de website daardoor op een laag pitje. Het vaak naar buiten gaan om foto's van onze stadsdelen te maken zit er even niet in. Maar we gaan er van uit dat we dit in 2021 weer kunnen oppakken.

Foto : Jo Humblet

Foto : Koos Wijnants

Vensterbelasting door John Kerkhofs

John©Kerkhofs

Vensterbelasting oftewel Raambelasting en belasting op deuren

Als je zo door Maastricht loopt en natuurlijk zul je dat ook in andere steden zien, zie je hier en daar ramen die wel in gebouwen aanwezig zijn maar die geblindeerd of zelfs dichtgemetseld zijn, er zijn zelfs die er ramen inclusief gordijnen op hebben geschilderd !

Belasting op deuren en vensters was ooit een vorm van onroerend goed belasting, een directe belasting ingevoerd omdat het verhogen van de inkomstenbelasting niet in goede aarde zou vallen en deze vorm van belastingheffing vrij gemakkelijk was te heffen en te controleren. In Nederland trad de belasting op deuren en vensters op 1 januari 1812 in werking, na de val van de onafhankelijkheid.

Het Franse belastingstelsel werd ook in Nederland ingevoerd (de belasting op deuren en vensters werd ingevoerd "bij Keizerlijk Decreet van 21 oktober 1811"). Deze vorm van belastingheffing wordt vaak "vensterbelasting" of "raambelasting" genoemd. Soms wordt gesproken over "ramen- en deurenbelasting".

De vensterbelasting was afhankelijk van:

- het aantal toegangsdeuren (in België werd verschil gemaakt in het soort deur, bijv. een koetspoort werd zwaarder belast dan een normale buitendeur)
- het aantal ramen
- het aantal inwoners van de gemeente waar de woning stond (bijvoorbeeld in 1821 bedragen van 0,40 tot 1,10 gulden per deur of venster)
- de verdieping waarop de deur of het venster (bijvoorbeeld vanaf de derde verdieping een kleiner bedrag)
- de gemeente (op een bepaald moment werden de grote steden enigszins ontzien)
- wellicht was het bewoond zijn of leegstaan ook van belang.

De vensterbelasting gold voor alle buitendeuren en -vensters die "uitkomen op de straten, plaatsen, tuinen, vaarten of wateren". In de begintijd van de belastingheffing was er nog wel eens verwarring welke deuren en vensters wel en welke niet belast waren. De belasting gold uitsluitend voor buitendeuren en buitenvensters, dus geen deuren en ramen die geen directe verbinding hadden met de buitenlucht. (Deze buitendeuren en -vensters waren ook door de inspecteurs gemakkelijker te tellen.) Ook vensters op binnenplaatsen, achterplaatsen e.d. telden mee.

In Nederland waren uitgezonderd van vensterbelasting (wet van 12 juli 1821):

- woonhuizen beneden de 20 gulden jaarlijkse huurwaarde
- fabrieken, schuren, stallen, kerken, scholen e.d., openbare gebouwen
- dakvensters
- zolders, kelders en andere vertrekken die niet voor bewoning geschikt waren.

De belasting werd geheven van de bewoners (huurders) van de gebouwen, maar als de eigenaar aangeslagen werd zou deze dat bedrag aan de huur toevoegen.

Naast de vensterbelasting kende men als directe belasting, naast de belasting op huizen en landerijen, in diverse landen ook belastingen op het aantal haarden (haardsteden, schoorstenen, schouwen, ovens), het meubilair en bijvoorbeeld ook het aantal luxe paarden, dienstmeiden en knechten. Het gemak van de heffing van de vensterbelasting was duidelijk: de inspecteur hoefde niet naar binnen, hij telde eenvoudig het aantal buitendeuren en ramen van de woning en koos het bedrag per buitendeur/raam (afhankelijk van de gemeente). Na verloop van tijd werd de vensterbelasting, door de uitzonderingen en verschillende interpretaties van de wet, toch complexer dan zij oorspronkelijk leek.

Ontwijken of verminderen van de vensterbelasting

Als gevolg van de vensterbelasting hebben burgers veel gedaan om deze belasting te verminderen:

- vensters dichtmetselen; vaak werd er in de dag gemetseld, zodat nog wel het venster als vorm zichtbaar was; soms bleef ook de raamdorpel (buitenzijde venster) bewaard; soms werden de gevels na het dichtmetselen wit gepleisterd (zodat het aanzien weer min of meer één geheel was) of werd beschilderd met een raam dat op de echte vensters leek; aan de binnenzijde werd het dichtgemetselde venster vaak met behang beplakt of van een schilderwerk voorzien
- minder vensters, maar groter (uiteraard bij nieuwe woningen)
- verhuizen naar een plaats waar minder vensterbelasting werd geheven
- het huis niet permanent bewonen (deze reden wordt verschillende keren genoemd, maar het is niet duidelijk of dit echt meespeelde).

Door die acties werd simpelweg het bedrag per deur en raam verhoogd; de benodigde inkomsten van de overheid werden immers periodiek vastgesteld. (Andere trucjes om belasting te ontduiken waren bijvoorbeeld schilderwerk met marmerimitaties en het overschilderen van eikenhout waardoor het grenenhout leek...)

In Nederland werd de vensterbelasting pas in 1896 beëindigd, met het einde van het Franse belastingstelsel. voorbeeld van een deuren- en vensterbelasting (het jaar xii is het 12e jaar van de franse republikeinse kalender die start op 22 september 1792

Foto 1 Calvariestraat in Maastricht door John Kerkhofs.

Foto 2 Maastrichter Heidenstraat in Maastricht door John Kerkhofs

Foto 3 Watermolen het Ancker Vijf Koppen in Maastricht door John Kerkhofs

Foto 4 St.Jacobstraat in Maastricht door John Kerkhofs

Bron:

website Joost de Vree, <https://www.joostdevree.nl/shtmls/vensterbelasting.shtml>

website Google Books, Google Books - Wetgeving rakende het stelsel van belastingen naar de wet van 12 juli 1821 vanaf BLZ 114

'T PERELKE

met 'nne knipouch vaan Har Lamkin

EZELKE

Stambeelde vaan bieste wie dowf, peerd of haon;
d'r zit miestal wienig beteikenis aon
Ze hele kunstemeekers aon de vreet en vaan d'n draank
al véur 't oontstoon vaan de veujselbaank
't Ezelke daorentege heet wel degelek zin
Want dao herkint ziech meinige Mestreechteneer in

... Hei beij deen ezel vaan broons en neet vaan vleis ...
... bewaor eus aw stad, häöre ezels en häöre geis ...

Vreugere wèthawwer
Frits Gijbels / 1976

FOTOGRAAF AAN HET WOORD...

John Mathijssen

Mijn naam is John Mathijssen 61 jaar jong.
Unne echte Sjeng

Heb in België een opleiding voor fotografie gevolgd, en ben van daaruit steeds meer met fotografie gaan doen. Ik heb een aantal favoriete onderwerpen van fotografie die ik heel graag doe.

Allereerst in mijn studiootje portretten fotograferen, het spelen met licht is echt super en je maakt de foto zoals je hem wilt hebben.

Urbex ook heel mooi om te doen oude gebouwen laten zien in hun vergankelijke staat. Wat hier speciaal aan is, is het zoeken naar deze gebouwen en dan op een normale manier proberen binnen komen. Wat hier heel belangrijk bij is, is dat je alles achterlaat zoals je het aantreft. Laat alleen je voetstappen achter.

Het moeilijkste vind ik om de kijker -lezer te laten zien hoe ik de foto zie. En dat we dan samen zien hoe ik de foto bedoelde.

Verder doe ik heel graag panorama foto's maken en deze mooi bewerken.

Je bent bezig met iets te creëren lekker veel in de buitenlucht en je beweegt genoeg dus ook nog een gezonde hobby.

Ik help graag beginnende fotografen met starten van deze mooie hobby door workshops te geven op alle takken van de fotografie en hen zo op weg te helpen naar het begrijpen en gebruiken van hun fototoestel.

Op mijn website kun je een indruk krijgen wat mij allemaal bezig houdt op dit gebied.:

www.johnmathijsenfotografie.info

Je zult zien dat er heel veel te doen is op fotografie gebied en het niet alleen maar beperkt blijft tot kiekjes. Hoop dat de mensen van mijn werk genieten en dat is dan een beetje waar ik het voor doe.

Vriendelijke groet John Mathijsen

"Ik help graag beginnende fotografen"

THERESIAKERK

Een kerk die veel gefotografeerd wordt, maar hier uniek vastgelegd door de mooie dreigende lucht

VRIJTHOF

Wie in Maastricht heeft het Vrijthof niet gefotografeerd. Een letterlijk "schitterende" opname, alsof het licht van God de basiliek verlicht.

STADHUIS

Een avondopname van het stadhuis. Het licht in de kamers versterkt deze sfeervolle opname.

FOTO VAN DE MAAND

Augustus 2020 : Mijn favoriete gebouw

Het thema voor augustus 2020 was : Mijn favoriete gebouw. In Maastricht zijn heel veel mooie gebouwen te vinden, maar er zijn altijd gebouwen die voor een ieder bij de favorieten horen. De foto die de meeste likes kreeg is gemaakt door John Mathijsen, een prachtige foto van het Vrijthof. De redactiekeuze ging naar de foto van Ludy Tonnard, een foto van de OLV van Lourdeskerk in het Wittevrouwenveld.

John en Ludy : proficiat!

*De foto die de meeste likes
heeft gekregen is de foto
van John Mathijsen*

Fotografie John Mathijsen

FOTO VAN DE MAAND

Augustus 2020 : Mijn favoriete gebouw

De redactiekeuze voor het thema Mijn favoriete gebouw : een mooie opname van de OLV van Lourdeskerk in het Wittevrouwenveld, gemaakt door Ludy Tonnard.

BEELD IN MAASTRICHT

Boegbeeld

Het Scheepsboegbeeld die staat op het pleintje van de Stokstraat/Plankstraat is het karakter van het Stokstraatkwartier, aldus de filosofie van beeldhouwer Arthur Sproncken, het wordt bepaald door de Naamse steen die maasschippers aanvoerden uit de in België gelegen plaats met deze naam. Vandaar dat het zinvol is, de herinnering aan deze schippers in deze omgeving levendig te houden met een passend cultuur, in dit geval een boegbeeld.

Het boegbeeld is een schenking aan de Gemeente Maastricht van het Comité Limburgs Oorlogsmonument, dat nog over een geldbedrag beschikte en dit aldus heeft besteed.

De uit brons gegoten sculptuur is 200 cm. hoog en 110 cm. lang. Het beeld werd gegoten in de bronsgieterij van de firma Sillen en Co., te Swalmen.

De beeldhouwer plaatste het beeld op een driezijdige en 135 cm. hoge sokkel, gestort van basaltbeton.

Op vrijdag 13 mei 1973 werd het boegbeeld, onder grote publieke belangstelling, onthuld door Mr. A. Baeten, Burgemeester van Maastricht. Het Stokstraatkwartier heeft met dit boegbeeld van Arthur Sproncken er ongetwijfeld weer een mooie bezienswaardigheid bij gekregen.

Volgens dhr. Hans van der Woude heeft het beeld als bijnaam "Marie vaan Bonhomme" gekregen, naar de vrouw van de reder van de boot naar Luik.

BERICHT VAN
FACEBOOK

facebook

Frans Heckers plaatste een foto van een kenmerkende boom uit het Stadspark. Daarop kwam een mooie reactie van Marjo Gregoire: Aw buim zien soms wie aw vrun of kinnesse. Zelfs al biste ze vieftig jaor neet mie tege gekoume.....de kins ze meteen trök !

FOTO VAN
FACEBOOK

Op facebook worden heel wat foto's gedeeld van Maastricht. Wij zullen in onze volgende editities steeds een bijzondere foto plaatsen die wij op facebook gevonden hebben. Deze keer : een opname van hoeve Zonneberg. De foto is gemaakt door Roeland Schoonbrood

Vroeger en nu :
A. Battalaan
Oude foto's : RHCL

Informatieavond bij sportcomplex EPV Tennis NATUURMONUMENTEN ZOEKT VRIJWILLIGERS VOOR DE SINT-PIETERSBERG

Natuurmonumenten wil in en op de Sint-Pietersberg haar bezoekers zo goed mogelijk ontvangen en informeren. Alle activiteiten worden op dit moment aangestuurd door een klein team medewerkers, maar draait dankzij de enthousiaste inzet van een groep vrijwilligers die actief zijn op de hele berg. Van gastheer of vrouw bij het infopunt bij Fort Sint-Pieter, gids bij een van de excursies of evenementen tot vrijwillige boswachter in het weekend of vakanties. Voor iedereen die graag zijn vrije tijd nuttig besteed in de natuur is er wel een taak weggelegd.

Door de grote aantrekkingskracht van de Sint-Pietersberg op bezoekers, een groeiende interesse in uitstapjes in de natuur en alle ontwikkelingen op de berg en in de groeve is het team op zoek naar mensen die het vrijwilligersteam willen komen versterken. Of je nu mee gaat helpen in het wegwijs maken van wandelaars vanuit onze nieuwe startplek in Fort Sint-Pieter, je wil laten opleiden tot speciale groeve-gids of mee wil helpen bij de organisatie van evenementen? We zorgen dat elke vrijwilliger de juiste opleiding en begeleiding krijgt.

Heb je interesse in het ondersteunen van het werk van Natuurmonumenten in het algemeen en wil je op de Sint-Pietersberg het vrijwilligerswerk in de natuur komen versterken, kom dan vrijblijvend naar de speciale informatieavond in de kantine van het sportcomplex EPV Tennis, gelegen achter de kerk van Sint Pieter boven (Schutterijweg, Maastricht). Op donderdagavond 22 oktober ontvangt Natuurmonumenten je graag om 19.30 uur voor een voorlichtingsavond en laat je kennis maken met de verschillende vrijwilligersfuncties die je op en om de Sint-Pietersberg kunt vervullen. Tijdens deze avond zullen we alle corona-maatregelen strikt in acht nemen.

Aanmelden voor de voorlichtingsavond kan per mail op BCZuidlimburg@natuurmonumenten.nl. Ook als je niet kunt op 22 oktober, maar wel interesse hebt ontvangen we graag een berichtje. We vertellen je graag meer over het werk bij Natuurmonumenten en de bezoekersontvangst op de Sint-Pietersberg en in de groeve. Kijk op de website van Natuurmonumenten bij "Help mee" voor meer informatie over alle vrijwilligersvacatures.

Smokkel in de negentiende eeuw

Belastingfraude bestaat al zolang er belasting geheven wordt. Ook in Maastricht was het ontlopen van de hoge gemeentelijke accijnzen door het smokkelen van veel goedkopere levensmiddelen uit België geen onbekende bezigheid. En daarbij was men nogal creatief in het verzinnen van methodes om vooral niet gepakt te worden.

Smokkelen werd pas echt interessant en winstgevend tijdens de Belgische opstand (1830-1839) en de decennia daarna, nadat de grens met het nieuwe België vlak langs Maastricht was getrokken. Toen de accijnzen in België veel lager bleken dan in Nederland, werd gretig van de gelegenheid gebruikt gemaakt de goedkopere goederen het land en vervolgens de stad binnen te smokkelen.

Accijnzen vormden in die tijd de grootste inkomstenbron voor de stad Maastricht. Smokkel betekende een fors lagere belastingopbrengst en dus was een strenge controle door commiezen bij de stadspoorten hoogste prioriteit. Een aantal interessante feiten aangaande deze smokkelactiviteiten vinden we in een register van processen-verbaal, opgemaakt door Maastrichtse belastingambtenaren over de jaren 1863-1867.

Uit deze stukken blijkt dat gedistilleerd veruit favoriet was onder de smokkelwaar van betrapte smokkelaars. Maar ook vlees, tarwe, margarine, suiker en sigaretten waren in België veel goedkoper. Er is zelfs getracht eikenhouten fusten de stad in te smokkelen.

Onder de smokkelaars bevonden zich naast een ongeveer gelijk aantal mannen en vrouwen uit Nederland en België ook opvallend genoeg kinderen. Sommige families maakten er een heuse familietraditie van om samen op smokkelpad te gaan en dan ook vaak samen tegen de lamp te lopen. Zo is er in een van de verbalen te lezen dat broer en zus uit Kanne (België) waren betrapt, respectievelijk tien en zeven jaar oud...

Van de 29 betrapte Belgen waren er maar liefst 21 afkomstig uit Kanne, een waar 'smokkelnest' dus. Een geliefde smokkelroute liep door de Sint-Pietersberg, zo kon de Belgisch-Nederlandse grens op een handige manier ontlopen worden. Maar dan wachtte nog altijd een van de stadspoorten van Maastricht, waar goed gecontroleerd werd.

ALDE CAERTE

Door Gilbert Peters

Gedistilleerd werd vaak gesmokkeld 'op bestelling' en in opdracht van cafébazen en likeurstokers. Op veel manieren werd getracht het kostbare goed langs de streng kijkende commiezen te stad binnen te krijgen. Een veel - vooral door vrouwen - gebruikte methode was het op het lichaam binden van met drank gevulde varkensblazen of kruikjes. Zo kwam het nog wel eens voor dat vrouwen week na week van omvang veranderden, waarbij ze de ene week zwanger leken, de andere week niet en de week daarop weer wel. En dat ging uiteraard niet altijd goed. Die gevulde varkensblazen werden overigens ook ontdekt in kruitwagens, tussen de groente, in manden, onder hoofddoeken en zelfs in de schooltas van een tienjarige jongen! Ook de dubbele bodems in bijvoorbeeld kruitwagens en koffers waren toen al populair en ontdekten de commiezen het gewilde vocht zelfs in een uitgehold karrenwiel.

Een andere methode bestond uit het omzeilen van de stadspoorten, waarbij met een lang touw de smokkelwaar over een buiten het zicht liggend stuk stadsmuur werd gegooid. Nadat men vervolgens onopvallend de stadspoort was binnengegaan, werd een tijdje later de buit vanaf de muur omhoog gehaald.

ALDE CAERTE

Door Gilbert Peters

Feit bleef dat de Maastrichtse stadskas bij tijd en wijle flink te lijden had van de smokkel van alcohol en gedistilleerd. Zo klaagde burgemeester Pijls in 1864 dat de stad over de eerste tien maanden van het jaar ruim dertig procent minder accijns op gedistilleerd had ontvangen dan over de gelijke periode het jaar ervoor. Hij schreef dit enkel toe aan 'den frauduleuzen invoer uit België, welke het gevolg is van de hoge belasting in ons Rijk'. Hoe dan ook, de dröpkjes zullen de gewone man in Maastricht hierdoor niet minder gesmaakt hebben!

De controle door commiezen vond vaak plaats vanuit wachthuizen, zoals bij de Brusselsepoort (zie foto vorige pagina).

Bronnen:

- Sprokkels uit het archief, Frans Roebroeks;
- Ach Lieve Tijd, Ingrid Evers.

GILBERT PETERS

Alde Caerte Stadswandelingen Maastricht organiseert diverse stadswandelingen in Maastricht, voor kleine en grote groepen. Laat je meenemen terug in de tijd en geniet van een rondleiding langs de mooiste plekjes van de oude binnenstad. Maak kennis met het oude Stokstraatkwartier, de groene Stadswallen, het pittoreske Jekerkwartier, het sjieke Wyck en nog veel meer! Gastheer Gilbert Peters vertelt met veel enthousiasme over het heden en verleden en laat je de rijke Maastrichtse historie op een bijzondere manier herbeleven.

Foto : Bea Pletzers

THUIS IN
maastricht:

Tuinzicht Lichtenberg laat zien dat (bio)diversiteit werkt

Maastricht ontwikkelt zich als dé stad voor sociaal gedragen tuinen. Neem Tuinzicht Lichtenberg in Heugem: een van de meest diverse stukken stadsnatuur van Maastricht. Je vindt er niet alleen een grote verscheidenheid aan planten, maar ook mensen van alle leeftijden en achtergronden, die elkaar vinden in hun gezamenlijke inzet om de stadstuin tot bloei te brengen.

Birgitta van Drie (43), natuurliefhebber en sinds 2014 betrokken bij Tuinzicht Lichtenberg, weet alles van de ontwikkeling van de stadstuin. "Het is een grote lap land, waar vroeger behoorlijk wat wilde stukken waren. Nu er steeds meer gebruikers komen, is alles beter verzorgd." De openbare tuin zonder hekken biedt volop plaats voor zowel bloembakken als stukjes grond, verhoogde bakken op pallets voor oudere tuinliefhebbers, een boerderij met een schuur, een keuken en alle gemakken die de hobbytuinders nodig hebben.

Scholieren, families en yogi's

De sociale functie van de tuin is de kracht van het project. Aan de ene kant leren de scholieren van de Bernard Lievegoedschool hoe je zuinig met water omgaat, aan de andere kant zie je drie generaties vrouwen samen in hun familietuin in de weer. "Iedere laatste zaterdag van de maand is iedereen welkom om samen de tuin te onderhouden. We vegen de paden, wieden het onkruid, maaien het gras en snoeien de heg en de bomen. We hebben een terras met picknicktafels, dus op deze Samentuindagen hebben we altijd koffie en lunch, door de mensen zelf meegebracht. Heel gezellig!"

Kijk voor meer interessante artikelen op : www.thuisinmaastricht.nl

De coronacrisis heeft die functie nog zichtbaarder gemaakt. "Tijdens de lockdown konden mensen bijna nergens naartoe, maar wel naar buiten," vertelt Birgitta. Die situatie heeft Tuinzicht Lichtenberg veel nieuwe leden opgeleverd. "We kregen zelfs een nieuw lid van 93! En in onze fruitweide zit nu een yogalerares die binnen geen les meer mocht geven."

"Een nieuwe Heugembewoner kwam tijdens de lockdown een kijkje nemen, en nu is ze een enthousiaste deelnemer"

Biodiversiteit is goed voor de omgeving

Behalve voor het sociale contact is Tuinzicht Lichtenberg ook van belang voor de duurzaamheid van Heugem, vooral op het gebied van biodiversiteit. "Ik ben echt een hobbykweker en ik vind het leuk om mooie borders te maken, die ook goed zijn voor de natuur en de dieren. Kijk bijvoorbeeld naar akkers met alleen maar maïs. Is dat wel een goede manier van telen? Zo'n akker heeft veel pesticiden nodig, omdat die monocultuur tegennatuurlijk is." Voor Maastrichtenaren die zelf hun steentje willen bijdragen aan de biodiversiteit in de stad, heeft Birgitta tips. "Werk in lagen: klimplanten, een struik, vaste planten en lage kruipertjes. Kijk goed of een plant geschikt is voor de plek die je ervoor in gedachten hebt, bijvoorbeeld in de schaduw. Gebruik diverse planten, vooral nectarplanten voor de bijen en de vlinders."

Maastricht in bloei

Tuinzicht Lichtenberg is in Maastricht in goed gezelschap van andere stadstuinen, zoals de LOCotuin, de Tapijntuin en de Hof van Heer. Volgens Birgitta is er plaats genoeg voor iedereen. "Als je ziet wat een klein deel van de inwoners van Heugem in de tuin werken, dan zou je per wijk juist nog veel meer projecten kunnen beginnen." Voor het groene bewustzijn van de Maastrichtenaren zijn al die tuinen alleen maar goed. "Passanten zijn verrast: 'Ik wist niet dat dit er was. Wat mooi!' Je krijgt leuke reacties." Ze ziet nog mogelijkheden voor groei. "Voor de plantenbakken is er een wachtlijst, maar ook zonder dat je lid bent, ben je welkom op de Samentuindag. Ook de samenwerking met de school mag georganiseerd worden. Ik wil kijken of we zelf een programma kunnen opstellen om de leerlingen te begeleiden. Zo lijkt het me leuk een theetuintje aan te leggen voor de scholieren."

Jenneke van Genechten

Jenneke van Genechten is schrijfster en vlogster, op zoek naar verhalen. Ze is van mening dat iedereen vele verhalen heeft, en helpt graag om die op de juiste manier op papier of camera te krijgen.

Kijk voor meer interessante artikelen op : www.thuisinmaastricht.nl

HISTORIA TRAIECTI AD MOSAM

Door Stefan Vrancken (stefan.vrancken@live.nl)

OVER EEN BED DAT IN 1747 VAN SINT PIETER NAAR MAASTRICHT VERHUISDE

Op 20 oktober 1740 blies de Duitse keizer Karel VI zijn laatste adem uit in zijn paleis in het Oostenrijkse Wenen. De keizer liet geen zonen achter, enkel dochters. De opvolging in de Oostenrijkse erflanden door zijn dochter Maria Theresia werd niet door alle Europese mogendheden erkend, en al snel zou Europa één groot slagveld worden, met als inzet de omvangrijke Habsburgse nalatenschap van keizer Karel VI. Vele veldslagen zouden Europa in lichterlaaie zetten, todat acht jaar later, op 18 oktober 1748, in Aken een vredesverdrag werd getekend. De Oostenrijkse Successieoorlog was daarmee ten einde gekomen.

Terwijl de maandenlang durende vredesonderhandelingen in Aken, voorafgaande aan de ondertekening van het verdrag, in volle gang waren, hadden de troepen van koning Lodewijk XV van Frankrijk op 11 april 1748 Maastricht volledig omsingeld, met als doel de verovering van deze belangrijke vestingstad. Na een wekenlange belegering van de stad besloot Hobbe, baron van Aylva, de militaire gouverneur van de stad (naar wie de Aylvalaan is vernoemd), om op 7 mei 1748 te capituleren. Het 'bezoek' van Frankrijk zou overigens maar van korte duur zijn: op 26 maart 1749 was Maastricht weer helemaal bevrijd van de Franse bezetting.

Op het moment dat Maastricht werd overspoeld en bezet door Franse soldaten woonde de weduwe Helena Jansen (geboren te Sint Pieter in 1687 als dochter van Lemmen Jansen en Catharina Hamelers) binnen de stadsmuren van Maastricht, samen met haar dochter Maria Catharina Boers (geboren te Sint Pieter in 1728). Twee maanden eerder had Helena haar echtgenoot, Nicolaas Boers, laten begraven op het kerkhof van de voormalige Sint Nicolaaskerk op het Onze Lieve Vrouweplein. Dit kerkhof lag (deels) op de plek waar nu de terrassen staan van de horecaondernemers op het plein. Nicolaas was overleden ten gevolge van de armoede waarin het echtpaar Boers-Jansen terecht was gekomen door de oorlogsomstandigheden. Wat was er gebeurd? Nicolaas en Helena woonden eerst op het grondgebied van de heerlijkheid Sint Pieter, onder de rook van de stad Maastricht. In de maand mei of juni van het jaar 1747 werd het huis van Nicolaas en Helena op last van de gouverneur van Maastricht afgebroken omdat het in het schootsveld van de stad lag. Een schootsveld is het gebied dat door de artillerie van een vestingwerk wordt bestreken. In een dergelijk gebied mochten geen zichtbeperkende objecten zoals woningen worden aangebracht. Maastricht maakte zich op dat moment gereed voor een belegering.

HISTORIA TRAIECTI AD MOSAM

Door Stefan Vrancken (stefan.vrancken@live.nl)

Hoe is dit allemaal bekend geworden zul je je afvragen? In het jaar 1751 zouden Helena Jansen en haar dochter Maria Catharina Boers naar een Maastrichtse notaris stappen om hun verhaal te laten vastleggen. Uiteraard is deze notariële akte een juweeltje dat mijn hart sneller doet kloppen. Zonder deze akte was er nooit zoveel inzicht gekomen in het (ellendige) leven van deze mensen.

Helena Jansen zou ondanks haar ellende nog heel lang leven: zij sloot in 1769 voor eeuwig haar ogen, 81 jaar oud. Zij werd op 12 september van dat jaar begraven op datzelfde kerkhof op het huidige Onze Lieve Vrouweplein waar ook haar echtgenoot meer dan twintig jaar eerder was begraven. Meer dan negen jaar eerder, op 7 januari 1760, zou dochter Maria Catharina Boers samen met haar verloofde Thomas Thuijs (geboren te Sint Pieter in 1732 als zoon van Andreas Thuijs en Maria Gertrudis Hamelers) voor het altaar staan van de eerder genoemde Sint Nicolaaskerk. Maria Catharina en Thomas deelden dezelfde overgrootvader, Coen Hamelers (overleden te Sint Pieter in 1680), en zouden de ouders worden van onder meer Anna Elisabeth Thuijs (gedoopt in de Sint Nicolaaskerk op 30 oktober 1763).

Genoemde Anna Elisabeth Thuijs zou in 1785 trouwen met de bakker Joannes Tans (geboren te Maastricht in 1757 als zoon van Gerardus Tans en Maria Smits), en met hem zou ze gaan wonen op de Brusselsestraat. Op 15 september 1794 lieten zij een dochter dopen in de voormalige Sint Jacobskerk (gelegen op de hoek van de Bredestraat en de Sint Jacobstraat), die de naam Elisabeth kreeg. Slechts vier dagen later, op 19 september, arriveerde een Franse legermacht van maar liefst 35.000 manschappen bij de stadsmuren van Maastricht. Het beleg van de stad eindigde na 45 dagen met de capitulatie (4 november 1794), en wederom zou Maastricht overspoeld worden door Franse soldaten. Deze keer zou het 'bezoek' veel langer duren: pas in 1814 zouden de Franse troepen de stad weer verlaten. Inmiddels was Maria Catharina Boers op 19 oktober 1812 overleden in het huis van haar dochter en schoonzoon op de Brusselsestraat. Haar kleindochter, de in 1794 geboren Elisabeth Tans, trouwde in 1818 met Hilbert de Wit, een voormalig pontonnier in de Grande Armée van keizer Napoleon I, die in 1812 de gruwelijke veldtocht naar Rusland had moeten meemaken. Elisabeth en Hilbert werden via hun dochter Martha Catharina de Wit (geboren te Maastricht in 1818) de overgrootouders van mijn overgrootmoeder Helena Menten-Cuijpers (1892-1966).

HISTORIA TRAIECTI AD MOSAM

Door Stefan Vrancken (stefan.vrancken@live.nl)

Afbeelding: het beleg van Maastricht in 1748.

HET MUSEUM IS WEER GEOPEND

De deuren van het museum zijn weer geopend! Onze medewerkers ontvangen graag bezoekers in ons sfeervolle museum, waar we de veelzijdigheid van de historische drukkunst laten zien; van de etstechniek van Rembrandt tot de lithodruk van Toulouse-Lautrec. En van boekdrukunst tot de speciale druk op aardewerk d.m.v. koperdrukgravure. Deze ingerichte Regoutdrukwerkplaats, van het gieten van aardewerk servies tot het specifieke decoratieproces, vind je in de gewelvenkelder.

In de afgelopen maanden heeft het interieur in beide panden een nieuwe kleur gekregen en is de binnenplaats heringericht. Hier kun je een pauzemoment nemen om de film 'Macchina Tipografica' te zien. In deze 20 minuten durende film zie je de geschiedenis van druk en prent passeren.

www.drukkunstmuseum.nl/bezoek

MUSEUM IN NIEUWE KUNSTRUTE MAASTRICHT

Als museum van de druk- en prentkunst konden wij aansluiten bij het nieuwe initiatief om 'Het mooie van Maastricht' te laten zien. Een heel mooi initiatief van 3 galeriehouders die meer dan 30 enthousiaste deelnemers zoals galleries, ateliers en kunstinstellingen verenigd hebben om zich te presenteren in Maastrichtkunst. Omdat allen op mooie locaties in de binnenstad liggen, zijn aantrekkelijke looproutes ontwikkeld om de meer dan 5000 kunstwerken te kunnen bewonderen.

Hieronder valt onze historische collectie grafische kunst én de hedendaagse 'De Wereld van René Glaser'. Een collectie van veelzijdige grafiek, tekeningen en kijkkasten over bijzondere thema's.

www.maastrichtkunst.nl/drukkunstmuseum

STRAAT UITGELICHT : KLEINE STAAT

De Kleine Staat is een straat in het centrum van Maastricht. De aanduiding 'staat' wijst op het stedelijk gezag en de rechtspraak die hier (en in de Grote Staat) vroeger gevestigd waren; 'klein' houdt waarschijnlijk verband met de lengte van de straat. De Kleine Staat is onderdeel van de hoofdroute tussen Vrijthof en Sint Servaasbrug, ligt midden in het voetgangersgebied van Maastricht en is een belangrijke winkelstraat.

Door archeologisch onderzoek is vastgesteld dat het tracé van de Romeinse hoofdweg, tegenwoordig meestal aangeduid als Via Belgica, iets ten oosten van de huidige Kleine Staat liep. Opgravingen hebben aangetoond dat hier, ten noorden van de nederzetting, vlak bij de Romeinse brug van Maastricht lag, al in de 1e eeuw na Chr. gewoond en gewerkt werd. De opgravingen bevestigen het beeld van Romeins Maastricht als een bescheiden provinciaal-Romeinse nederzetting, bestaande uit een kern van stenen gebouwen (het latere castrum bij de brug), een grote begraafplaats (op het Vrijthof) en daar tussenin langgerekte, op de weg georiënteerde percelen met gebouwen van hout en leem.

Foto : John Kerkhofs

FOTO VAN DE MAAND

September 2020 : Parken in Maastricht

Het thema voor september 2020 was : Parken in Maastricht. In Maastricht zijn meerdere parken te vinden, een mooi thema om deze in beeld te brengen. De foto die de meeste likes kreeg is van Mirjam Hellwig, een oude foto van het park bij de Helpoort. De redactiekeuze ging naar de foto van Koos Wijnants, een foto van de Jeker, stromend door het stadspark.

Mirjam en Koos : proficiat!

De foto die de meeste likes heeft gekregen is de foto van Mirjam Hellwig

FOTO VAN DE MAAND

September 2020 : Parken in Maastricht

De redactiekeuze voor het thema Parken in Maastricht : een mooie opname van de Jeker die door het stadspark stroomt, gemaakt door Koos Wijnants

Wee is heer/zie...?

Heer is noets op tied
Z'n keteerke is eueval bekind
Heer heet-veural aon de lui-de sjiet
Wat neet ederein, boete zien stad zint

Euver zien stad sprik heer es chauvinis
Zeet tege ederein dee 't wèlt huure
Dat zien stad 't sjoenste is
E monumint mèt allure

De wáörd trèk heer laank
Dat weurt 'm dèks verwete
Z'n moojer gaof 'm de klaank
En dát wèlt heer wete

Lol plezeer en sjariteit
Dat zien drei dinger
Boe heer veur steit
Dat heet heer in zien vinger

Help uuch oonderein
'T weurd dao gerope vaan de dake
Dat vindt heer fijn
Dao zalle ze noets mèt stake

De Mestreechteneer höb iech hei besjreve
Dat had geer netuurlek al lang geraoje
DAT HEER NOG LANG ZOE MAAG LEVE
EN IN BEER MAGE BAOJE

Opajam.

GRAMEER.

Jaore en jaore mochstiech haange
In de sjoenste torie vaan Mestreech
Oontij gevaor en plezeer oetdrage
Es 't Gilde e beroop op diech deeg

Diene klaank vólde alle Mestreechter oere
Mestreech had get te verwachte
'T doog de luikes nao bove loere
Es waos 't of de Ingele 'n kemissie brachte

Op 'ne daag is 't jaomer genóg gebäörd
De doogs door d'ne klaank de luikes opvere.
De bis vaan bove tot oonder gesjäörd
Weg klaankbord veur alle Mestreechtenere

Ze höbbe diech nao oonder gehaold
En in 'dienen' hoof op 'ne sókkel gelag
D'ne inzat weurd mèt rös oetbetaold
En es get is weurd nog altied aon diech gedach.

"n 'NUI GRAMEER hingk noe in de torie bove de stad
Häöre klaank oetstruiend euver eus stad is hiel sjoen
Liever hadde veer de prachtege klaank vaan diech nog gehad
VEUR US BLIJFSTE DE GRAMEER "VAAN TOEN!"....

OPAJAM

De Perroen aan het Vrijthof

Willie Lion

De perroen is een mooi monument die is over gebleven als herinnering van de gemobiliseerde dertiende eeuw tot de Franse revolutie de wereldwijde macht van de Franse Bisschop van Luik. In 1955 werd de perroen op de oude plaats weer opgericht.

In verband met de bouw van de nieuwe garage onder het Vrijthof werd een aantal jaren geleden de Perroen op het Vrijthof tijdelijk verwijderd. Vrijdagochtend in Oktober 2006 werd het beroemde monument weer terug op zijn plaats gezet. Wethouder Hazeu verrichtte de laatste handeling. Het monument met de drie leeuwen staat weer definitief op het Vrijthof. In 1292 diende de locatie als plek voor mededelingen en executies. De Fransen hebben dit in 1795 vernietigd.

In 1957 kwam de huidige Perroen op het Vrijthof. Het werd weer een plek waar mensen samenkwamen, maar dan voor afspraken. Vrienden en stelletjes maakten afspraken om elkaar te ontmoeten bij het Perroen of de oude klok die vlak in de buurt staat.

Dat het beeld bekend is bleek uit een ouder koppel die vroeger vaak in Maastricht kwamen. Na jaren kwamen ze weer in de stad en dachten gezien de belangstelling dat het beeld vandaag weggehaald werd. Ze bleken in de veronderstelling dat het monument er tot vandaag nog steeds had gestaan.

De Perroen aan het Vrijthof

Willie Lion

Het is weer pompoenentijd bij boer Bér op de Mergelweg!!

Pompoenen worden gebruikt als decoratie, om Halloweenmaskers uit te snijden en zelfs om schoenen mee te poetsen. Maar ze zijn ook heerlijk om te eten, of je ze nou bakt, kookt of roostert.

Ze zijn rood, oranje, bruin, geel, donkergroen, lichtblauw, gestippeld of zwart en wit. Ze zijn er van heel klein tot extreem groot, effen of gespikkeld, rond of sierlijk langgerekt, met een gladde huid of met uitsteeksels, geschubd of bedekt met 'wratten'. Tot een jaar of twintig geleden werden pompoenen en kalebassen in Nederland vrijwel alleen decoratief gebruikt. Ook gold lang het onderscheid tussen pompoenen (eetbaar) en kalebassen (niet-eetbaar). Ten onrechte, want er zijn voldoende kalebassen die eetbaar zijn. En sommige kleine sierpompoenen zijn zó bitter, die wil je echt niet eten.

Willy Weijenberg

US SJOEN MESTREECH

Pompoenentijd

A street scene in a European city, likely Amsterdam, featuring a brick building with a Subway store on the left, a row of trees in the middle, and a cobblestone street in the foreground. The sky is overcast.

Mestreechter straote
Veule es verlaote
De zuus geine mins loape
Kinne niks goon koape

Dees rare tied
Welle veer gere kwiet
Trök nao 't gewoene leve
Es 't corona is verdreve

Dus zeig ouch iech...
((((HAW PIN))))

Carol@

t theater aan het vrijthof

OG3NE MET KERSTCONCERTEN NAAR MAASTRICHT

M-theater is dit jaar nieuwe locatie voor de magische kerstconcerten van de dames van OG3NE

Maastricht - Na 20 succesvolle kerstconcerten in de afgelopen twee jaar vanuit het Kurhaus in Scheveningen wijk OG3NE voor haar kerstshows in 2020 uit naar een nieuwe locatie. 'De capaciteit in het Kurhaus is niet toereikend om er kerstshows te geven. Maastricht meldde zich en de Magische Kerststad nummer 1 wist ons direct te overtuigen'- aldus OG3NE. De stad Maastricht ademt ieder jaar kerst en ook dit jaar zal dat niet anders zijn. Met inachtneming van alle corona maatregelen lanceren Theater aan het Vrijthof in samenwerking met MECC Maastricht vanaf oktober een volledig coronaproof theater: het M-theater, waar de kerstconcerten van OG3NE gaan plaatsvinden.

M-theater omgetoverd in winterse kerstsfeer

Op 17, 18, 19 & 20 december 2020 geven de dames van OG3NE in Maastricht een 4-tal exclusieve sprookjesachtige kerstconcerten. Speciaal voor deze kerstconcerten A Magical Christmas in Maastricht 2020 zal het M-theater in MECC Maastricht volledig in winterse kerstsfeer worden omgetoverd. Uiteraard op veilige afstand en alle nodige coronamaatregelen. OG3NE brengt naast de allergrootste kersthits ook eigen kerstpareltjes ten gehore. De dames worden bijgestaan door hun eigen Big Band.

MECC Maastricht lanceert Christmas M-restaurant

Speciaal voor de OG3NE concerten lanceert MECC Maastricht het 'Christmas M-restaurant'. Zo kunnen bezoekers vooraf al heerlijk dineren. Omdat de kerstconcerten van OG3NE enkel in Maastricht zullen plaatsvinden, gaat de organisatie een speciale samenwerking aan met de LBG hotels, om theaterhotelarrangementen mogelijk te maken.

Zoe laanksemaon laope de snelweeg weer leeg. De recreante hōbbe hun "sleurhut" weer losgekoppeld vaan de welvaartsknóbbel, dee in de volksmoond trèkhaok hèt, en weer veur e jaor gestald. Alles wat ze in de periood , die ze neet thoes hōbbe doorgebracht, hōbbe mètgemaak is al oetgebred vertèld. vakantie kriege die alles tot in den treure te huure.

Alles ? Nein zeker neet.

Dat de "Route Soleil" dit jaor waor umgeduip tot "Route Pluis"(pluwie) Dat weurt verzwege. Euveral waor 't weer prachteg..... "En wie waor 't hij"? is daan steevas de vraog aon d'n vekantievierder in eige land."Och, veel wel mèt" luig dee evehel mèt. Wat zouw dat toch zien? Boerum zègke veer neet gewoon dat v'r tot eus ellebaoge(euverdrieve maag hei ouch) in 't water hōbbe gestande. Dat s'mörgens, nao 'n nachteleke hoosbui (regebui), want v'r raoke jammers neet mie, de caravan neet mie stond op de plek boe heer bij 't begin vaan de recreatieve bezighede waor neergezat !! De blikkes beer en frisdraanke water gekeuld woorte , umtot de ieskas in 't water stond ! Boerum weurt dat neet vertèld?

Is 't noe zoe erg um touw te geve, dat de zon gesjijnd heet, mer zjus neet in deen tied datstiech mèt 't gezin dao waors op die plek. Oonderwijl thoes in de folder te leze stond; dat 't dè plaots waor mèt de mieste zon-ore! Wat is dat toch? Zègk dat toch gewoon. 't Kleuresjema veur 't lief- doonker broen weure-liet toch zien dat 't velke wat kleur betrōf get is achtergebleve.op dat sjema.

't Weurt get aandere es de familie 'ne' ramp' (euverdrieve maag) heet mètgemaak. B.v. Versjèllende nachte aon de buize vaan de tent hōbbe gehaange.um buize en dook op hun plaots te hawwe. Kiek , daan weurt 't get anders.Veur 't geld wat 't allemaol heet gekos, hadde ze mesjen toch thoes mote blieve. Vaan de andere kant trèk zoe verhaol bès wel get geïnteresseerde. Bij de naobers en op 't werk....

Dat is smeujig. Dat trèk luustereers. De väärtent driefnaat in d'n oto mote goeje. De woenruimte veur drei weke door 'ne Franse tractor oet de modder mote laote trèkke nao 'n hoeger gelege plek. Daan moos de A.N.W.B. gebeld weure um de sjaoj gedèk te kriege. 't Einegste wat druug waor, waore de kleijer die veer aon hadde.....En zoe wijer enzoe wijer....En es daan inins de baas 't kentoer binnelöp, hartstikke broen, mer gauw weer aon 't wèrk goon. Daan, este dee zuus zouwe v'r allemaol wel baas wèlle zien. Allein blijf de vraog. Wie weurste dat ? Mèt hel wèrreke.....?

En este dat daan einmaol höbs bereik, daan loonke veer stare ,en mesjien wel vief stare hotels ! In Kenia of de Arabische emiraten. En hoof neet mie geloge te weure euver 't weer. Dat ' straolste' bij thoeksoms gewoon oet.....Nouw jeh, straole..? En is dat nao de vekantie ouch zoe fijn, um DE BAAS te zien...?

?

Oeteindelek zalle v'r toch ouch mote touwgeve, tot 't zönneke hei, in euze eige naoventrint 't lekkerste sjiint. En die stare ? Och die stoon s'aovends sjoen te straole in eus eige land, stad en dörrep en vööl mie estie, die de kwaliteit vaan 'n hotèl aongeve. Of neet soms?

ZOE_ES DE ZON THOES SJIJNT ZOE SJIJNT ZE NÖRGES. ZJUS WIE DE KLOK DIE SJIJNT daan NEET MER TIK THOES ZOE SJOEN....WÉLT GEER 'T NOG SJOENER HÖBBE..??

Trouwens , me zeet dat wel euver de klok mer nump m'ch neet koelek; soms, es get interessants op tillevisie is enste alles wat vertèld weurs wèls verstoon- hiel soms dus-kinste dee tiedaongever ouch wel 'ns verwinse.....

dat getik en erger nog, es ze sleit! Want die stèlteverbrekers höbste ouch!! Zo , en noe op nao de Naojaorsvekanie en vergèt VEURAL de INFRA-ROEDLAMP NEET....!

OPAJAM

BEDACH IN MESTREECH

Door Stefan Vrancken (stefan.vrancken@live.nl)

In 2018 werd de KemissieKalbas 'uitgevonden' en op de markt gebracht: een duurzame Maastrichtse boodschappentas, gemaakt van jute, met als opdruk onder meer de 'skyline' van de stad Maastricht. De achterliggende gedachte was om onder meer dialectwoorden meer onder de aandacht te brengen en ook om een lokaal goed doel te steunen. Dit goede doel werd het Toon Hermans Huis Maastricht, gelegen op het Sint Servaasklooster. Van elke KemissieKalbas gaat een deel van de opbrengst naar het Toon Hermans Huis Maastricht. Vele duizenden KemissieKalbassen werden verkocht, en vele KemissieKalbassen verhuisden naar het buitenland (waar Maastrichtenaren wonen), waar onder de Verenigde Staten en Australië.

De KemissieKalbas, die nog altijd wordt verkocht, kent een aantal succesvolle opvolgers die, net zoals de KemissieKalbas, gekoppeld zijn aan een lokaal goed doel: de Perreplu (Ronald McDonald Huis Maastricht), het Zeiverlepke (Bibihuis Maastricht), het Sjeigelke (Stichting Stap voor Stap) en de Körkentrekker (Vorkje Prikken – Sociaal Restaurant). Van elk verkocht product wordt één euro gereserveerd voor het goede doel.

Al deze producten worden vanaf nu op de markt gebracht onder de naam 'Bedach in Mestreech'. Waarom Bedach in Mestreech? Omdat al onze ideeën in de mooiste stad van Nederland tot stand komen. Bedach in Mestreech heeft een eigen Facebookpagina. Geef jij die pagina ook een like?

BEDACH IN MESTREECH

Door Stefan Vrancken (stefan.vrancken@live.nl)

Wil jij de genoemde goede doelen steunen? In de navolgende winkels zijn de producten van Bedach in Mestreech te koop (de Perreplu is inmiddels uitverkocht en niet meer verkrijgbaar):

KemissieKalbas (9,95 euro): Le Rivage (Cörversplein, Wyck), de Bijenkorf, Supermarkt Cobben (Glacisweg, Sint Pieter) en Preps (Mariastraat, centrum)

Zeiverlepke (6,95 euro): Twinkel* de kadowinkel (Rechtstraat, Wyck), de Bijenkorf en Supermarkt Cobben (Glacisweg, Sint Pieter)

Sjeigelke (15 kartonnen sjeigelkes, 4,95 euro): Le Rivage (Cörversplein, Wyck), de Bijenkorf en Supermarkt Cobben (Glacisweg, Sint Pieter)

Körkentrekker (eenvoudige uitvoering, 9,95 euro): Supermarkt Cobben (Glacisweg, Sint Pieter)

Körkentrekker (luke uitvoering, 19,95 euro): Le Rivage (Cörversplein, Wyck) en Supermarkt Cobben (Glacisweg, Sint Pieter)

Foto : Bert Bovens

**Jouw foto op de voor- of
achterpagina van de
volgende editie?**

Stuur je mooiste foto naar :
info@maastrichtdigitaal.com.
Zet in de onderwerpregel :
coverfoto en wie weet staat
jouw foto straks op de voor- of
achterpagina van de volgende
editie.

LET OP : uiterste inzenddatum
28 november 2020